

ДЖОН УИЛЯМ ПОЛИДОРИ ВАМПИРЪТ

Превод от английски: stormthefront, 2009

chitanka.info

Така се случи, че в самия разгар на балните увеселения, неизменно съпътстващи лондонската зима на всевъзможни приеми, устроени от фаворитите в двора, се появи благородник, позабележителен със своята чудатост, отколкото с титлата си. Той непрестанно се взираше в заобикалящото го веселие, сякаш не можеше да участва в него. Лекият, мелодичен смях на дамите сякаш привличаше вниманието му, само за да може със своя мигновен взор да обуздае този смях, и да всее страх в женската гръд, където биеше сърце изпълнено с безметежно лекомислие. Тези, които усещаха присъствието на този леден уплах, не можеха да си обяснят откъде се е появил: някои го отдаваха на мъртво-сивото око, което, вперено в обекта на своето наблюдение, не проникваше в дълбините на човешката душа и не пронизваше съкровените туптения на сърцето, а се стичаше по бузата на събеседника в оловен лъч, който даваше в мъчителна тревога кожата, през която не можеше да премине. Неговата ексцентричност му носеше покани от всички уважавани домове; всички желаеха да го видят — тези, които бяха привикнали с бурни и жарки вълнения, над които сега тегнеше сянката на скуката, бяха доволни да притежават до себе си човек способен да задържи вниманието им. Въпреки мъртвешкия тен на лицето му, който никога не добиваше по-топли нюанси, дори за игриво изчервяване от благоприличие, или от силните емоции принадлежащи на страстта, формата и чертите му бяха красиви и правилни, и много от жените, ловуващи социално признание и известност, се опитваха да спечелят симпатията на този благородник, и да предизвикат у него поне част от симптомите на така желаното привличане. Дори лейди Мърсър, която след като се бракосъчета, се превърна в обект на всеобщ присмех, възжела вниманието му, и заставаше пред полезрението му почти облечена в шутовски одежди, само да бъде забелязана — уви напразно — дори, когато тя стоеше пред него и погледите им привидно се кръстосваха, изглежда настоящето ѝ поведение оставаше незабелязано и неразбрано — и тъй като неоспоримото ѝ безсрамие биваше посрещано от хладна безстрастност и претърпяваше поражение, тя постепенно се отказа от идеята си. При все неуспехът на тази обикновена съблазнителка да привлече неговия поглед, женският пол не му бе чужд и безинтересен, но толкова забележима бе предпазливостта, с която той се обръщаше към добродетелните

съпруги и целомъдрените им дъщери, че малко хора знаеха за беседите му с жените. Въпреки това притежаваше репутацията на красноречив събеседник; и дали заради това му качество, което сякаш смекчаваше страхопочитанието вдъхвано от необикновения му характер, или поради инстинктивното одобрение, което явната му омраза към пороците предизвикваше, той бе често в обкръжението както на тези жени, които със семейните си добродетели съставляват гордият характер на своя пол, така и на тези, които го позорят със своята безпътност.

По същото време в Лондон се появи млад джентълмен на име Обри: той бе сирак, който заедно с единствената си сестра бе поверен на баснословно богатство от родители, сетили смъртта още в ранните му детски години. Изоставен от своите опекуни, които считаха за свое най-висше задължение да се грижат за финансовото му състояние, а възпитанието на ума му отстъпиха на грижата на своите подчинени, юношата разви повече своето въображение, отколкото разсъдливостта си. Благодарение на тези обстоятелства, Обри доби романтичните добродетели на честта и прямотата — качества, които всеки ден разрушават животите на безброй галантерийни чираци. Свеждаше всяко човешко действие до порядъчност, и считаше, че Провидението е подхвърлило покварата в съществуването ни, просто за да подсили неговата яркост и жизнен контраст, както в романите. Мислеше, че нищетата на хората се състои в обличането на дрехи, които въпреки че топлеха като всички други, със своите чудати гънки и разноцветни крпки прилягаха повече на художническото око. Вярваше, че сънищата на поетите представляват лоното на реалността, в което светът се развива. Беше красив, честен и богат: поради тези причини едва навлязъл във висшето общество, Обри бе обграден от майки, вплетени в непримирима борба коя ще опише с най-лъжливи краски своята залиняла и срамежлива или пълна с живот и игрива фаворитка: дъщерите им от своя страна, с техните просветнали и ободрени изражения, когато се приближаваше към тях, и с искрящите погледи, които отправяха към него, когато отвореше уста да изрече нещо, скоро го увлякоха в грешни представи за собствените му способности и достойнства. Тъй привързан към лъжовната романтика на часовете, които прекарваше в усамотение, Обри с крайна почуда осъзна, че освен восъчните свещи, които потрепваха не от присъствието на

тайнствен дух, а защото догаряха бавно, в реалността нямаше място за всички привлекателни картини и описания от книгите, според които той бе опознал живота. Все пак намерил утешение и удовлетворение в собствената си суета, Обри бе готов да се освободи от безплодните си романтични сънища, когато необикновеното същество, което описахме по-горе, свърза съдбата му със своята собствена.

Той го наблюдаваше; самата невъзможност да разгадае и разбере характерът на толкова самовглъбен, самосъзерцателен човек, който рядко издаваше, че забелязва околните, освен с мълчаливото си съгласие с тяхното съществуване — предпоставка за избягването на пряк контакт с тяхното обкръжение, позволяваше на въображението му да рисува картини и обособява възприятия, подклаждани от склонността към екстравагантни идеи. Обри скоро запечата в съзнанието си образът на този благородник като герой от роман, и бе твърдо решен да опознае по-скоро плодът на собствените си фантазии, отколкото истинската същност на мъжът пред него. Запозна се с него, обръщаше му внимание, и толкова упорито се домогваше до компанията му, че скоро се превърна във винаги разпознаваем и желан събеседник. Обри постепенно разбра, че лорд Рутвен е изпаднал във финансови затруднения и скоро откри, че лордът се кани да отпътува в неизвестна посока. Изгарящ от желание да научи нещо повече за този човек, който досега само бе изострил любопитството му, Обри намекна на опекуните си, че вече му е време да предприеме пътешествието, което много поколения са считали за неизбежно и нужно при първите стъпки на младите хора в изкуството на порока, извеждайки ги до нивото на възрастните, и позволявайки им смело да разиграват конете си, винаги когато скандалните дворцови интриги биват обект на шеги и закачки или възхвала, според майсторството на заплитащите ги. Те се съгласиха и Обри, който веднага спомена намеренията си пред лорд Рутвен, бе приятно изненадан, когато получи поканата на лорда да се присъедини към него в пътуването му. Поласкан от толкова признателен жест от човек, който по външни и вътрешни признаци не се поставяше наравно с останалите мъже, Обри прие предложението с радостен трепет в сърцето си и скоро двамата прекосиха морската шир към неизвестността на Европа.

До този момент Обри не бе получил възможност да опознае характера на лорд Рутвен, и въпреки, че сега много от действията на

благородника бяха изложени на показ пред него, поведението, с което тези действия биваха извършвани, водеше младежът до съвсем различни изводи от първоначално съставените му романтични представи. Спътникът му бе щедър в своето свободомислие — безделниците, крадците и просяците получаваха от милостинята му повече, отколкото заслужаваха. Обри не пропусна да забележи, че милостиня не получаваха добродетелни хора, доведени до нищета от нещастната си съдба — тези хора биваха отпращани с едва сдържана подигравателна усмивка; но когато развратник пристъпеше дверите им, търсейки средства не да задоволи насъщните си нужди, а да се всеотдаде на похот, или да потъне в още по-дълбока и скверна греховност, той биваше отпратен с богато дарение. Обри, разбира се, отдаваше това на настойчивото нахалство на порочните, което винаги превъзхожда плахата стеснителност на бедняците. Имаше и още нещо в тази престорена благотворителност на негово превъзходство, което силно впечатляваше Обри: всички, които получаваха благоволенieto и паричните му подаяния, неизбежно осъзнаваха, че над тях тегне проклятие, тъй като или биваха пратени на ешафода, или потъваха в най-дълбоките бездни на бедността и мизерията. В Брюксел и други градове през които минаваха, Обри бе изненадан от силния копнеж на своя пътник да посетят всички известни центрове на човешкия порок; там той се отдаде на игра на карти: залагаше и винаги печелеше, освен в случаите, в които играеше с изпечен мошеник — тогава той губеше дори повече отколкото бе спечелил. Лорд Рутвен приемаше със същата невъзможност и спокойствие както печалбите, така и загубите си. Лицето му променяше своето изражение само, когато пред себе си той виждаше безразсъден младеж, или злощастен баща на многочленно семейство без капчица картоиграчески късмет. Тогава лицето му се превръщаше в проводник на желанията на Фортуна, маската на непроницателност биваше захвърлена настрана, а очите му блестяха с повече огън от на котка играеща с полумъртвата си жертва. Във всеки град той оставяше младежи, откъснати от своите семейства, гниещи в тъмничното уединение и проклинали съдбата, която ги е оставила в лапите на този демон; а бащите оставяше да скубят в лудост косите си пред немите погледи на своите гладни деца, останали без дори един фардинг от прежното си богатство, неспособни да удовлетворят най-насъщните нужди на своето семейство. Лорд Рутвен не прибираще

никакви пари от масата за залози — тях мигновено губеше, дори последните гулдени, откъснати от треперещата ръка на невинния. Изглежда дори да притежаваше картоиграчески талант, лорд Рутвен не можеше да се съревновава с по-опитните. Обри често изпитваше нужда да намекне това на своя приятел, както и да го помоли да прекрати забавлението и благотворителността, които разрушаваха толкова много съдби, а нему не носеха нищо, но се въздържаха, надявайки се някой ден лордът да му даде възможност да говори с него честно и открито — уви, такава възможност никога не бе му предоставена. Лорд Рутвен бе мълчалив и затворен навсякъде — в своята карета и сред красивите природни забележителности, през които преминаваха — очите му казваха по-малко, отколкото устните му; и въпреки че Обри бе близо до обектът на своите интереси, не получаваше от него нищо повече освен напразното вълнение, с което младежът се опитваше да разкрие мистерията му, и което скоро оформи представата за нещо свръхестествено в екзалтираното му въображение.

Двамата спътници пристигнаха в Рим и за известно време Обри загуби дирите на лорд Рутвен; лордът ежедневно го посвещаваше на грижите на италианска контеса, която водеше сутрешен кръжок, докато той самият пътешестваше, търсейки руините на неизвестен, изоставен град. Докато бе зает с тези наложени му задачи, Обри получи няколко писма от Англия — писма, които младежът отвори с най-голямо нетърпение; първото бе от сестра му и бе изпълнено със сестринска любов; второто писмо бе от опекуните му и го изпълни с почуда — ако досега бе имал никакви съмнения относно злото спотаило се в душата на лорд Рутвен, то писмото, което четеше с нарастваща тревога, му даваше достатъчно поводи да затвърди тези съмнения. Опекуните му настоятелно го отзоваваха от пътешествието му, с твърдения, че лорд Рутвен е безмерно покварен и благодарение на изкусните си съблазнителски способности, биваше още по-опасен за обществото. Както станало ясно, презрението му към лейди Мърсър не произлизало от омраза към нея, а произтичало от мерзката му същност. Изглежда, за да бъде удоволствието на разрухата, която ще предизвика по-пълно, жертвата му, партньорът по вина, трябвало да бъде захвърлен от най-извисената кула на целомъдрието, в най-дълбоката бездна на безчестието и позора — всички жени, които той бе подбирал

по добродетелност изглежда бяха захвърлили маските си, и не се бяха посвенили да се покажат пред обществото, покварени от най-долни пороци.

Обри бе твърдо решен да напусне този човек, който до момента не бе засвидетелствал дори една светла част от характера си пред него. Реши да измисли убедително извинение, с което да се оттегли от пътешествието, и в същото време щеше да наблюдава спътника си отблизо, и да не остави дори най-незначителните обстоятелства да го подминат. Той скоро разбра, че негова светлост се опитва да се възползва от неопитната дъщеря на дамата, чийто дом най-често посещаваха. В Италия неомъжените жени рядко се показват в компанията на обществото, затова той бе принуден да приведе плана си в тайна, но Обри следваше всяко негово действие и скоро разбра, че двамата са си определили тайна любовна среща, която можеше да завърши с разрушаването на невинен живот. Без да губи време Обри посети лорд Рутвен в апартамента му и грубо и откровено го попита какви са намеренията му към младата дама, както и му съобщи, че знае за уговорената среща. Лорд Рутвен отговори, че намеренията му напълно съответстват със значението, което такива срещи обикновено имат, на въпроса на Обри дали би взел бедната девойка за своя жена, просто се изсмя. Обри се оттегли, за да напише бележка, с която да уведоми негова светлост, че отказва да го придружава през останалата част от тяхното пътешествие, нареди на слугата си да търси други апартаменти и отиде да говори с дамата, чиято дъщеря бе застрашена от покварата на лорд Рутвен, съобщавайки й всичко, което знаеше. Срещата бе осуетена, а на следващият ден Обри получи бележка от слугата на негово превъзходителство, в която той приемаше напълно молбата на младежа за разделяне на пътищата им, но не съдържаеше дори намек за това как плановете му са били осуетени от намесата на Обри.

Напускайки Рим, Обри се насочи към Гърция и прекосявайки Пенинсула, скоро намери себе си в Атина. Уреди престоя си у един грък и скоро се зае да проследи овехтелите и забравени исторически анали за древното величие на монументи, които явно засрамени, че са каменен летопис на живота на свободните хора преди робството, се бяха скрили под приютяващата земна пръст или многоцветни лишеи. Под същия покрив живееше толкова красиво и деликатно същество,

което сякаш бе създадено да позира на изкусен художник, желаещ да пренесе на бялото си платно благата, обещани на вярващите в Мохамеданския рай, въпреки че погледът ѝ казваше толкова много, че никой не би си помислил, че тя принадлежи на тези без души да разберат. Когато танцуваше по равнината или слизаше от планинския връх, човек можеше да си помисли, че дори грациозността на една газела не би могла да се сравни с нея — че кой би заменил това същество, което безспорно представлявало одухотворен образ на най-красивата природа, за екзотичното животно, способно само да задоволи гладът на епикурееца! Момичето често споделяше нежната си компания с Обри, докато младежът извършваше своите изследвания и често нейният невинен танц в преследване на някоя кашмирена пеперуда и опитите ѝ да я догони, сякаш самата тя ще полети като вятъра, го караха мигновено да забрави буквите, които току-що бе дешифрирал от почти заличена каменна плоча, завладян напълно от движенията на ефирното ѝ тяло. Често кичурите на косата ѝ се разпръскваха във фееричен облак, докато тя прелиташе по земята, и слънцето ги отразяваше в толкова красиви и деликатни отенъци, че хипнотизиращият поглед на археолога, позволил от ума му да се изплъзне най-важното, което допреди миг бе считал за основно при разчитането на един пасаж на Паусен, лесно би могъл да бъде извинен. Но защо да се опитваме да описваме обаяние, което всеки може да почувства и никой — да оцени? Пред Обри се бяха разкрили невинност, младост и красота, незасегнати от препълнените бални зали. Докато младежът скицираше тези руини, които искрено желаше да увековечи за бъдните поколения, тя стоеше до него и наблюдаваше магическите движения на молива му, проследяващ пейзажите на родното ѝ място, описваше му танците си, обрисуваше с думи, за него във всички цветове на младежката памет, пищните сватбени церемонии, които си спомняше от своето детство; и сетне му споделяше всички легенди за свръхестественото, научила от своята майка. Честността и очевидната вяра, в това което разказваше, разбудиха интереса на Обри; и винаги когато му разказваше историята за вампирът, който година подир година сред своите приятели и близки, бил принуден да се храни с кръвта на красива жена, за да осигури и удължи своето съществуване, кръвта му се смръзваше, докато външно се опитваше да се пошегува с немислимите фантазии

на момичето. Ианта, обаче, му цитираше имената на стари мъже, които най-сетне бяха разбрали за присъствието на вампир сред тях, чак когато няколко от близките им и децата им били белязани със знака на този дявол и неговия апетит, и когато почувства скептицизма на Обри, тя го молеше да ѝ повярва, защото бе казано, че тези, които се съмняваха в съществуването на вампири, винаги биваха споходени от някое нещастно събитие, което да ги убеди в истинността на тази легенда и с мъчителната си сила, разрушаваща живота им, да ги накара да повярват и признаят. Ианта подробно му описа външните белези, по които тези чудовища се разпознаваха, и ужасът му се увеличи, когато съпостави това твърде точно описание с персоната на лорд Рутвен. Въпреки това, Обри продължи с опитите си да убеди Ианта, че страховете ѝ са напълно безпочвени, ала в същото време дълбоко в себе си тревожно си припомняше всички поводи, които подкрепяха смътната му вяра в свръхестествените способности на лорд Рутвен.

Обри се привързваше все по-силно към Ианта — нейната невинност бе толкова различна от престорените добродетели на жените, които се домогваха до него в Лондон, че постепенно спечели сърцето му, и докато вътрешно се присмиваше на идеята млад британски джентълмен да свърже живота си с необразовано гръцко момиче, той все повече се чувстваше привлечен от божественото същество пред него. Понякога се откъсваше със силата на волята си от нея и планираше да замине на изследователска мисия и да не се завръща, докато не изпълни задачите, които си бе поставил, но разбираше, че е невъзможно да задържи вниманието си върху руините, които изследваше, докато над съзнанието му властваше нейния образ. Ианта не подозираше за любовта му и винаги се държеше с него по детски откровено. Винаги се разделяше с Обри с нежелание, но само защото нямаше с кого да посещава местата, които обожаваше, докато археологът бе зает със скициране и изучаване на фрагменти от цивилизацията, които все още издържаха на разрушителната ръка на времето. Веднъж, момичето се допита до родителите си относно съществуването на Вампири, и двамата потвърдиха тяхното съществуване с бледи, уплашени от самото споменаване на думата лица. Скоро след това Обри се реши да проведе една от своите запланувани експедиции, която щеше да му отнеме няколко часа. Щом чуха името на мястото, домакините му горещо го замолиха в никакъв

случай да не се прибира след захода на деня, тъй като пътят минавал през гората, където никой грък не би замръкнал след залез слънце. Описаха гората като свърталище на вампири, които я използвали за среднощните си оргии, и стоварваха цялата си злост и проклятие върху всеки, който се осмели да прекоси обиталището им. Обри понечи да се пошегува и да ги успокои, но щом повдигна поглед и видя как тези земни, обикновени хора треперят при мисълта, че някой би дръзнал да предизвика тази по-висша, адска сила, дори споменаването на чието име караше кръвта им да се смрази, замълча.

На следващата сутрин Обри пое на експедицията си без придружители; за негова изненада при тръгването му, лицето на домакина му доби меланхоличен и скръбен израз, и той се почувства виновен, задето с такава подигравка прие думите на тези хора, изпълнени с ужас. Тъкмо когато щеше да отпътува, Ианта се приближи до коня му и настойчиво го помоли да се върне, преди нощта да позволи на тези същества да добият чудовищните си сили. Обри обеща, че ще се върне. Въпреки това, той бе така завладян от своята работа, че изобщо не забеляза как слънчевото тяло бавно се спускаше, както и че на хоризонта синееше едно от тези малки облачни петна, които бързо се събираха в огромна въздушна маса и изливаха гнева си над обречената земя. Решен да компенсира разсеяността си със скоростта на конските нозе, Обри най-сетне се качи на коня си, но уви, вече бе твърде късно. В условията на по-южния климат, здрачът и залезът са напълно неразличими — веднага щом слънцето залезе, нощта започва. И дълго преди да успее да напредне, гневът на бурята вече бе се настанил над него — едва-що гръмотевиците бяха замлъкнали за момент, тежък и проливен дъжд си проправи път през заслона от дървесни листа, а сините назъбени мълнии удряха сякаш до краката на коня му. Изведнъж животното се изплаши и го понесе с тревожна бързина през заплетените клонаци на гъстата гора. В крайна сметка конят забави ход, принуден от умора, и когато спря напълно и ярка светкавица освети земята, Обри успя да види, че се намира близо до малка колиба, която трудно се различаваше от купчините мъртви листа и храсталаци, които я обгръщаха. Младежът слезе от коня и се приближи, с надежда да открие някой, който да го упъти към града, или да го приюти, докато бичуващата буря премине. Докато приближаваше, гръмотевиците внезапно секнаха и настана тишина,

която му позволи да чуе ужасяващите писъци на жена, примесени с приглушен, но ликуващ смях — звуци, които постепенно се сляха в един протяжен и плашещ дует. Обри бе ужасен, но сепнат от гръмотевиците, които отново раздраха небето, той се насили да отвори вратата на колибата. Озова се в пълен мрак и единственият му ориентир бяха звуците. Изглежда остана незабелязан и дори когато плахо повика, звуците не секнаха и никой не обърна внимание на неканеният гост. Обри се блъсна в нещо или някого и веднага го сграбчи, когато глас от тъмното проплака:

— Отново ме прекъсваш! — недоволният стон бе последван от лудешки смях, и Обри бе стиснат в хватката на човек, който притежаваше нечовешка сила.

Младежът се бореше, решен да продаде живота си скъпо, но напразно — бе повдигнат и захвърлен със страшна сила на земята, противникът му се хвърли върху него и подлагайки коляно на гърдите му, положи силните си, студени ръце върху гърлото на Обри. Точно в този момент, през дупката, служеща да пропуска светлина дневно време, се впусна проблясъкът на многобройни факли. Съществуването мигновено се изправи и оставяйки плячката си, забърза към вратата и след като разби на трески дървото, измъквайки се навън, наоколо падна милосърдно безмълвие. Бурята се бе успокоила и Обри, неспособен да се движи, скоро бе чул от хората отвън. Те влязоха, отблясъците от факлите им озариха глинените стени на колибата и сламеният ѝ покрив, покрит с обилни пластове сажди. По желание на Обри претърсиха за жената, чиито писъци го бяха примамили в колибата. Обри отново бе оставен сам в мрака, но за негов най-дълбок ужас, когато светлината от факлите се завърна в малката, сламена колиба, пред него бе проснат безжизнен трупът на Ианта. Той затвори очи с надежда всичко това да е просто плод на живота му въображение, но гледката остана пред него, дори когато отвори очите си. Бледата ѝ кожа бе безцветна, нямаше цвят дори по устните си, и все пак безмълвното ѝ лице бе почти толкова привлекателно, колкото когато се усмихваше одухотворено от живота. По шията и гърдата ѝ имаше засъхнала кръв, а на гърлото си имаше следи от зъби, там където бяха разкъсали вените ѝ. Мъжете сочеха врата ѝ, и през сълзи викаха „Вампир, Вампир“! Бързо направиха носилка и Обри бе положен в нея, до тялото на тази, която доскоро бе обект на неговите

светли и нежни видения — сега покосена и цветът на живота ѝ — откъснат и стъпкан. Обри бе загубил разсъдъка си и бе потънал в безучастна скръб — почти в безсъзнание, той стискаше острата, назъбена кама, която спасителите му бяха открили в колибата. Скоро към тях се присъединиха групички от хора, които също бяха участвали в организираното търсене на момичето. Жалните вопли и стонове, които хората издаваха, докато се приближаваха към града, предупредиха родителите на Ианта за случилото се злощастие. Невъзможно би било да се опише мъката им, но щом разбраха причината за смъртта ѝ, погледнаха към Обри и посочиха трупа. И двамата умряха неутешими и с разбити сърца.

Обри бе покосен от бурна треска и често бълнуваше, в определени моменти споменаваше имената на лорд Рутвен и Ианта — по силата на необясними съпоставки той молеше прежния си другар да пощади живота на любимата му. Понякога го проклинаше гръмко и го винеше за убийството ѝ. По това време лорд Рутвен бе пристигнал в Атина, и по неведоми причини, веднага щом разбра за състоянието на Обри, разпореди да го настанят в същия дом и се отдаде на непрекъснати грижи за него. Когато младежът се съвзе от делириума, в който бе изпаднал, той бе ужасен и разтърсен да види до себе си мъжът, чийто образ вече свързваше с този на Вампир. Лорд Рутвен, с мили думи, които почти внушаваха лична вина за обстоятелствата довели до тяхното разделяне, и най-вече с вниманието, безпокойството и загрижеността, които показваше, скоро успокои Обри и се помири с него. Негово превъзходителство изглеждаше променен — вече не бе този апатичен човек, който толкова удивляваше Обри... но скоро след като състоянието на младежа започна бързо да се подобрява, той постепенно възвърна стария си облик, и Обри вече не усещаше никаква разлика между сегашния лорд Рутвен и предишната му маска, с изключение на моментите, в които изненадано улавяше впереният в него взор на лорда, по устните на чието лице играеше ехидна, зловеща усмивка. Обри не бе сигурен защо, но тази усмивка го преследваше. През последният етап на възстановяването на младежа, лорд Рутвен очевидно бе зает всекидневно да наблюдава леките вълни, които охлаждащият бриз вдигаше, или да следи прогреса на небесните тела, които също като нашият свят, обикалят неподвижното слънце — наистина сякаш искаше да избегне всеки поглед.

Умът на Обри бе отслабен от шокът, който бе преживял, и борбеността и силата на духа, с които преди толкова се бе отличавал, сякаш го бяха напуснали. Сега той обичаше усамотението също колкото лорд Рутвен, ала колкото и да жадуваше за това усамотение, не можеше да го намери по улиците на Атина; ако го търсеше в компанията на руините, които допреди бе изучавал, образът на Ианта непрекъснато го преследваше, опитваше ли се да го намери в горските дебри, леката ѝ стъпка сякаш се чуваше в шубраците, в търсене на някоя скромна теменужка, и изведнъж обръщайки се към него, щеше да покаже бледото си лице с кротка усмивка по устните и разкъсаното си гърло. Обри бе решен да отбягва местата, които му навяха такива горчиви мисли. Той предложи на лорд Рутвен, към който се чувстваше предан, задето бе поел грижата за него, докато болестта го бе измъчвала, да отпътуват от Атина и да посетят тези части на Гърция, които и двамата още не са виждали. Пътуваха във всички посоки и посещаваха всички места, от които да добият хубав спомен, но въпреки че бързаха от място на място, не изглежда да обръщаха особено внимание на гледката. В определен момент от пътуването си се бяха наслушали на истории за крадци, но решиха да пренебрегнат тези сведения и да ги отдадат на измислиците на хора, чиито интерес представляваше благодарността и щедростта на тези, които се опитваха да защитават от измислени опасности. Като резултат от тяхното пренебрежение към съветите на местните, в един приятен ден, те тръгнаха на път, съпроводени само от няколко стражи, които да им служат повече за гидове, отколкото да представляват солидна протекция. Навлизайки, обаче, в едно възтясно дефиле на чието дъно бе легнало коритото на поток, с масивни скалисти късове, свлечени от съседните урви, на двамата спътници им бе даден повод да съжалят за своята прежна небрежност. Едва-що групата конници бе навлязла в тесния проход, около главите им засвистяха куршуми и ехото оповести наличието поне на няколко пушки. За миг техните пазачи ги оставиха и скривайки се зад скалите, отвърнаха на огъня. Лорд Рутвен и Обри следвайки за момент техния пример, се прикриха зад заслона на дефилето, но засрамени, че са задържани по този начин от враг, който с обидни възгласи ги приканваше да се покажат, и осъзнавайки, че ако някой от престъпниците се качеше горе и ги приклещеше в тясното, където ги очакваше сигурна смърт, двамата решиха да тръгнат напред

и да потърсят врага. Едва показал се от заслона на скалите, лорд Рутвен бе улучен с точен изстрел в рамото — изстрел, който повали спътникът на Обри на земята. Обри, забравил собствената си безопасност, побърза да му се притече на помощ, и учуден забеляза лицата на крадците около себе си — стражите бяха предали оръжията си и самите себе си, след като видяха какво се е случило с негово превъзходителство.

С обещания за богато възнаграждение, Обри скоро ги убеди да преместят приятеля му в къща наблизо, и след като се съгласи да плати откуп, бе оставен на мира. Показваха се само, когато охраната се сменяше — изчакваха техен другар да се върне със сумата, която Обри бе заръчал. Състоянието на лорд Рутвен бързо се влоши; в рамките на два дни, смъртта все повече се приближаваше и скоро със сигурност щеше да го приеме при себе си. Обликът му не се бе променил — изглеждаше невъзмутим към болката, точно както безстрастно се отнасяше и с всичко, което го заобикаляше, но към края на втората вечер очевидно изгуби разсъдък и често се взираше в Обри, който бе принуден да предложи своите услуги с най-искрена честност.

— Помогнете ми! Можете да ме спасите, даже повече от това — не говоря за живота си, краят на моето съществуване ме вълнува не повече от залеза на всеки отминаващ ден, но може да спасите честта ми, честта на вашия приятел!

— Как? Кажете ми как? Ще сторя всичко по силите си! — отговори Обри.

— Не е нужно много, животът ми захожда бързо, не мога да обясня всичко, но ако обещаете да скриете всичко, което знаете за мен, честта ми ще остане неопетнена в хорските очи и ако в Англия смъртта ми остане с никому несподелена за известно време, споменът за мен ще живее!

— Не ще продумам никому.

— Закълнете се! — проплака умиращият, повдигайки се в тържествуваща ярост. — Закълнете се във всичко що ви е свято, закълнете се с цялото си суеверие, закълнете се, че в продължение на една година и един ден няма да разкриете нищо от познанията си за престъпленията ми, или смъртта ми на нито едно човешко същество, каквото и да се случи и на каквото и да станете свидетел! — очите му сякаш щяха да изскочат от орбитите си.

— Кълна се! — каза Обри. Лорд Рутвен се отпусна със смях върху възглавницата си и издъхна.

Обри се оттегли за кратка почивка, но не успя да заспи, а прехвърляше в ума си много обстоятелства, свързани с познанството му с този мъж. Не знаеше защо, но щом си припомни своята клетва, го полазиха хладни тръпки сякаш породени от предчувствие за нещо страшно, което тепърва му предстои да изпита. Стана рано сутринта и понечи да влезе в къщата, където бе оставил издъхналия лорд Рутвен, но на прага го посрещна един от нападателите им, за да му съобщи, че трупът вече не е там, а е бил пренесен от него и другарите му на върха на един от заобикалящите ги хълмове, тъй като дали обещанието си на негово превъзходителство тялото непременно да бъде изложено на първия студен лъч на луната, който изгрееше след неговата смърт. Удивен, Обри взе няколко от мъжете със себе си, решен да погребее лорда там където разбойниците го бяха оставили. Когато се качиха на възвишението обаче, не откриха нито следа от трупа или дрехите му. Разбойниците се заклеха, че могат да посочат скалата, където са оставили тялото. За момент умът на Обри бе обхванат от смущение и в мислите му пропълзяха смразяващи догадки, но в крайна сметка реши, че разбойниците са погребали лорд Рутвен и са прибрали дрехите му.

Изтощен от тази страна, в която бе станал свидетел на толкова ужасни нещастия, и в която всеки камък и всяко дърво сякаш заговорничеха да придават на суеверната му меланхолия още по-голяма сила, младежът реши да напусне Гърция и скоро отпътува към Смирна. Докато чакаше кораб, който да го откара към Отранто или Неапол, се зае да подреди притежанията на лорд Рутвен, които след смъртта му бяха останали в Обри. Всред всички предмети, той намери и кутия, съдържаща няколко оръжия, всяко от което малко или много служеше да умъртвява жертвите си. В кутията имаше няколко ками и ятагани. Докато ги оглеждаше и изучаваше причудливите им форми, Обри с изненада откри, че една от ножниците бе обсипана със същите орнаменти, каквито имаше и камата, която бе открил в онази зловещна колиба. Той потрепери и бързайки да потвърди опасенията си, затърси оръжието. Когато го намери и разбра, че острието приляга на канията с причудлива форма, ужасът му бе пълен. Очите му вече не търсеха доказателства, Обри се взираше в камата, сякаш бе хипнотизиран, ала все още не желаше да повярва. Но странната

форма, еднаквите багри, които красяха камата и ножницата, не оставяха място за съмнение. И по двете имаше едва забележими капки кръв.

Обри напусна Смирна и по пътя към дома спря в Рим, където веднага пожела да се запознае със съдбата на дамата, която се бе опитал да откъсне от прелъстителските умения на лорд Рутвен. Родителите ѝ бяха изпаднали в немилост, а за дъщеря си не знаеха нищо от времето, по което негова светлост бе напуснал града. Сърцето на Обри се сви при новината. Младежът се опасяваше, че дамата се е превърнала в поредната жертва на убиецът на Ианта. Той се свъси и затвори в себе си и през цялото време подканяше кочияшите да пришпорят конете, сякаш със стаен ужас в сърцето бързаше да спаси живота на близките си. Пристигна в Кале, и бризът, който изглежда се подчиняваше на волята му, скоро го отвя към родните английски брегове. Обри побърза да се прибере в имението на дедите си, и в продължение на един кратък миг в прегръдките на сестра си сякаш загуби всякакъв спомен за отминалите събития.

Мис Обри не притежаваше чарът и обаянието, с което дамите печелеха аплаузите на кавалерите по балните зали. У нея не се усещаше великолепието, което съществува само в сгорещената атмосфера на препълнена зала. Сините ѝ очи никога не горяха в греховността на лекомислието. Те притежаваха меланхолично очарование, но дълбоко в погледа ѝ нещо загатваше, че душата ѝ принадлежи на по-топъл и добър свят. Походката ѝ бе спокойна и мечтателна, стъпките ѝ не водеха до поспрели за миг пеперуди или там където властваше цветна феерия. Когато бе сама, лицето ѝ никога не се озаряваше от усмивка на радост, но щом брат ѝ, забравил в прегръдките ѝ всички си тегоби, засвидетелстваше привързаността си към нея, кой би заменил усмивката ѝ за тази на някоя сластолюбива кокетка? Тогава лицето и очите ѝ сякаш засияваха. Мис Обри бе едва на 18 години и още не бе представена на обществото и света. Опекуните ѝ бяха сметнали, че нейното представяне трябва да бъде отложено до завръщането на брат ѝ от континенталното му пътешествие, за да може той да влезе в пълноправната си роля на неин защитник. Взето бе решение младото момиче да бъде представено на следващия бал, който приближаваше. Той трябваше да отбележи нейното присъединяване към „висшето общество“. Обри

предпочиташе да остане в имението и да се отдаде на потиснатостта, която бе го завладяла всецяло. Младежът не можеше и не желаше да изпитва интерес и увлечение по фриволностите на непознатите нему „светски“ хора, когато съзнанието му бе разкъсвано от ужаса, на който бе станал свидетел, но бе готов да жертва своят душевен комфорт, за да закриля сестра си. Скоро пристигнаха в града и приготовленията за следващия ден, в който бе обявен дворцовият прием, започнаха.

Човешкото стълпотворение изпълваше залата — отдавна не бе организиран дворцов прием, и всички, що изгаряха в нетърпение да се потопят в благородническото обкръжение, бързаха натам. Обри бе там със сестра си. Докато стоеше сам в един ъгъл, глух за веселата глъч, той си припомни как точно в тази зала бе срещнал за първи път лорд Рутвен. Някой изведнъж сграбчи ръката му, и глас, който той познаваше толкова добре му прошепна „Не забравяй клетвата си!“. С последни издихания на куража си, Обри едва намери сили да се обърне, като очакваше пред него да се разкрие призрак, който да го издуха като ураган от мястото му, когато на малко разстояние от себе си забеляза човекът, който му бе направил толкова впечатление преди време. Обри се взираше в него, докато краката му се подкосиха и почти отказаха да носят товара му със себе си, след което разбутвайки тълпата, принуждаван да се ръкостиска тук-там с приятелски ръце, най-сетне си проби път през гъмжилото от хора, хвърли се в каретата си и бе откаран у дома. Кръстосваше стаята си със забързани, припряни стъпки и притискаше главата си, сякаш се страхуваше, че мислите му ще изскочат от нея с адски гръм. Отново си представи лорд Рутвен пред себе си, всички тези намеци за неговата природа се заподреждаха в съзнанието му в смразяващ низ — камата, нощницата, клетвата му. Обри разтърси глава — не можеше да повярва — мъртвите са се събудили от своя тленен сън! Помисли, че въображението му само е родило образът, който измъчваше съзнанието му. Не бе възможно това да е истина. Реши отново да се върне в компанията на благородниците, които бе оставил, и да разбее нещо повече за лорд Рутвен, но не можеше да произнесе дори името му, което замираще на устните му, неспособни да издадат и звук. След няколко вечери, Обри бе поканен на събиране в дома на свой родственик и заедно със сестра си се отправиха към отдалеченото имение. Оставяйки я на грижите на една матрона, младежът се оттегли

и се отдаде на всепоглъщащо нерадостно размишление. Когато най-накрая се отърси от усамотението си и разбирайки, че много от хората вече си тръгват, Обри реши да се премести в съседна стая и влизайки в нея, съзря сестра си заобиколена от няколко кавалери, увлечени в изискан разговор. Той се опита да ги заобиколи и да стигне до нея, и за негов ужас, когато човекът, който тъкмо бе помолил да се помести, се обърна с лице, младежът съзря чертите на това, от което най-силно се боеше. Изтича напред, сграби ръката на сестра си и насила я изведе от стаята, по коридора и към улицата. На портите пътят му бе препречен от тълпата слуги, които чакаха господарите си, и докато ги разбутваше, за да мине, отново чу близкият смразяващ кръвта шепот „Помни клетвата си!“. Не посмя да се обърне, задърпа сестра си напред и скоро двамата бяха у дома.

Обри едва не обезумя. Ако преди съзнанието му бе заето с догадки, то сега живото доказателство за прераждането на чудовището, удряше като с чукове умът на бедния младеж. Упреците на сестра си той пренебрегна, и напразно тя настойчиво го молеше да ѝ обясни странното си поведение. От него се откъснаха само няколко думи, които ужасиха девойката. Колкото повече мислеше за всичко, толкова по-объркани и неразборни ставаха мислите му. Клетвата, която бе дал, го тревожеше. Нима трябваше да позволи на чудовището да броди необезпокоявано и с дъха си да носи разруха на всичко, което му бе скъпо, без да се опита да го спре? Ами ако бе докоснал скъпата му, единствена сестра? Ала дори да нарушеше клетвата си и разкриеше подозренията си на всеослушание, кой би му повярвал? Не, той трябва със своята собствена ръка да избави света от това изчадие... но как да убиеш оногова, който вече е предизвикал и надживял смъртта? С дни Обри се заключваше в стаята си, не желаше да приеме никого при себе си и ядеше само в случаите, в които сестра му със сълзи на очи го молеше да се грижи за здравето си. Накрая, неспособен повече да носи на плещите си усамотението и тишината, в които се бе обвил, Обри излезе вън и известно време прекара в бродене от улица на улица, в отчаяни опити да забрави образът, който го преследваше. Дрехите му се бяха зацапали и захабили, докато скиташе под жарките палещи лъчи на следобедното слънце и студената среднощна мъгла. Скоро никой вече не го разпознаваше. Отначало се прибираше късно вечер, но с времето просто полагаше морната си глава, където намери.

Обезпокоена, сестра му нае хора, които да го следят, но скоро младежът успя да им се изплъзне. Поведението му, обаче, рязко се промени. Ужасен от идеята да остави всички, на които държеше — семейството, приятелите си в присъствието на демон, за чието съществуване не подозираха, Обри се закле пред себе си отново да се влее в обществото, да наблюдава лорд Рутвен отблизо и напук на клетвата, която бе дал, да предупреди всички, чиято близост чудовището търсеше. Но винаги, когато се прибираще у дома, изпитите му и бледи страни и лудешкият му поглед толкова ужасяваха сестра му, че тя го молеше със сълзи на очи да не търси повече компанията на хора, които му влияеха по този начин. Когато се оказа, че молбите няма да помогнат, опекуните му сметнаха за правилно да се намесят, и уплашени, че младежът може да изгуби разсъдък си се решиха най-сетне да оправдаят доверието, което покойните му родители им бяха гласували.

Изгарящи от желание да го предпазят от нараняванията и физическите травми, които всеки ден той получаваше в безсмисленото си блуждаене по улиците, както и да го скрият от злите езици и да го отърват от това, което те наричаха безумство, опекуните му наеха лекар, който да отседне в къщата и постоянно да се грижи за Обри. Умът на младежа бе толкова погълнат от страшни мисли, че той почти не забелязваше присъствието на лекаря. Състоянието му се влоши дотам, че се наложи да го интернират в стаята му. Там Обри лежеше с дни, неспособен да се повдигне. Скоро той доби изтощен, съсухрен вид, очите му светеха със стъклен блясък. Показваше някакви остатъци от предишния си облик, единствено когато сестра му го посещаваше — понякога той сграбчваше ръцете ѝ и с поглед, който безмерно я плашеше, започваше да я моли да не го докосва. „Не го докосвай, ако сестринската ти любов е истинска, не го доближавай!“. Когато сестра му го питаше за кого говори, той само промълвяваше „Истина е! Истина е!“ и отново изпадаше в летаргичното състояние, от което дори тя не бе способна да го извади. Болестта на Обри продължаваше с месеци, докато постепенно с отминаването на годината, младежът все по-рядко изпадаше в подобни състояния и сякаш умът му изхвърли част от мрачното му настроение. Опекуните му по няколко пъти на ден ставаха свидетели на странна сцена — Обри извършваше с пръстите си някаква аритметика, а после се усмихваше.

Времето до последния ден на изминалата година почти бе дошло, когато един от опекуните на Обри влезе в стаята му и започна да обсъжда с лекаря му, обстоятелствата около тежкото състояние на младежа, и как това щеше да се отрази на сестра му, която на следващия ден щеше да се омъжи. Вниманието на Обри мигновено се прикова върху разговора и той с треперещ глас пожела да узнае името на жениха. Доволен от този признак за завръщащия се у Обри интелект, за чиято загуба всички се бяха опасявали, спомена името на графът на Марсдън. Обри си спомни за младия граф, който бе срещал по балове, Обри изглежда остана доволен, и даже учуди посетителите си още повече, когато пожела да присъства на бракосъчетанието и ги помоли да повикат сестра му. Въпреки че Обри не получи отговор от тях, девойката скоро се появи в стаята му. Той изглежда отново бе способен да се радва на красивата ѝ усмивка, та щастливо я притисна до гърдите си и целуна бузите ѝ обляни в сълзи, при вида на брат ѝ дошъл на себе си. С цялата топлина на гласа си, Обри поздрави сестра си за бъдещата ѝ женитба за човек с толкова високо социално положение. Изведнъж забеляза на врата от изящна верижка да се спуска малък медальон. Обри понечи да го отвори и със стон на изненада и ужас съзря чудовището, което отдавна населяваше сънищата и съзнанието му. В пристъп на гняв той откъсна портрета от медальона и започна да го тъпче на пода. При въпроса на учудената си сестра защо унищожава портрета на бъдещия ѝ съпруг, той я изгледа неразбиращо, хвана ръцете ѝ и вирайки се в нея с безумно изражение, я закле да не се омъжва никога за този демон — „Защото той...“ — но Обри сякаш не можеше да продължи, в главата му се въртеше онзи шепот, призоваващ го да спази клетвата с и той извърна глава, трескаво търсейки с поглед лорд Рутвен. В празното пространство нямаше никой. В този момент, лекарят и опекуните, които бяха чули всичко и бяха отдали опустошителният гняв на Обри на завърналото се помрачение на разсъдъка му, влязоха в стаята и отделяйки от го мис Обри, я накараха да излезе. Той падна на колене, молейки се отложат сватбата с един ден. Сметнали горещите му молби за прищявка на лудостта, за която вече бяха сигурни, че е поела контрол над ума му, те го усмириха и се оттеглиха.

Лорд Рутвен се опита да посети дома им в деня след бала, но не бе допуснат вътре — както всеки друг него ден. Щом разбра за

влошеното здраве на Обри, му бе ясно, че именно той е причината за помрачения ум на младежа, но още по-тържествуващ лик той доби, когато научи, че Обри е обявен за луд, и радостта и удоволствието му трудно можеха да се скрият от тези, от които бе добил тази информация. Лордът побърза да отиде в имението на своя някогашен спътник, и с постоянното си и настоятелно присъствие, и със своите претенции за дълбока привързаност към бедния младеж, той малко по малко спечели сърцето на мис Обри. Но кой би могъл да устои на силите му? Със змийския си език описваше бедите и опасностите, които срещал в живота — веднъж говореше за себе си като за човек, за който няма нищо мило и свято на тази пренаселена земя, освен тази към която сега се обръщал — жената, която откакто познавал, придала смисъл на съществуването му, та дори само да слушал успокоителната мелодия на гласа ѝ. Той толкова добре познаваше и владееше змийското изкуство, и такава бе тъжната воля на съдбата, че мис Обри скоро се привърза към него и го обикна. Лордът получи графска титла, обвързана с важен пост в чуждестранно посолство, което му послужи за извинение да ускори бракосъчетанието между него и мис Обри (въпреки здравословното и ментално състояние на брат ѝ). Сватбата трябваше да се състои непосредствено преди отплаването му към континенталните земи.

Когато лекарят и опекунът се оттеглиха, Обри напразно се опита да подкупи слугите. Тогава поиска да му донесат перо и хартия, и веднага щом му бяха донесени, той започна да пише писмо на сестра си, в което я заклеваше, ако цени своето собствено щастие, ако цени своята чест и честта на тези, които вече са в гроба и които някога са я държали в ръцете си — нея — тяхната надежда и надеждата за техния дом, да отложи само с няколко часа бракосъчетанието, което той проклинаше горещо. Слугите обещаха да доставят писмото, но го дадоха на лекаря, който реши да не тревожи повече съзнанието на мис Обри с това, което смяташе за бълнуванията на маниак. Нощта отмина без почивка за слугите, и Обри се вслушваше с неописуем ужас в звуците на трескавото приготвление. Сутринта дойде и звукът на много карети разцепи тишината и прогърмя в ушите му. Обри обезумя. Любопитството на слугите постепенно надделя над раболепието им и вкупом решиха да отидат и да погледат церемонията, оставяйки го в ръцете на една стара, безпомощна жена. Видял възможността, Обри се

впусна към вратата, отвори с един замах и след миг нахлу в залата, в която течеше събирането. Лорд Рутвен пръв го забеляза, приближи се до него и сграбчвайки със сила ръката му, побърза да го отведе вън от полезрението на събралите се хора — лицето му святкаше в безмълвен гняв. Когато стигнаха стълбището, лорд Рутвен ненадейно се наведе и прошепна:

— Помни клетвата си! Ако сестра ти не стане моя жена днес, за нея това ще значи безчестие! Жените са слаби! — казвайки това, той го избута към слугите, които предупреждени от старата жена, се бяха впуснали да го търсят. Обри не можеше да стои на краката си, и от яростта, която не намираще отдушник и от думите, които не можеше да произнесе, в тялото му се спуска важен кръвоносен съд — младежът бе отнесен в легло от слугите. Сестра му не бе уведомена от лекаря за нищо от случилото се — страхуваше се да я безпокои в такъв момент. Женитбата бе извършена и булката и младоженецът напуснаха Лондон.

Обри отпадна още повече и състоянието му драстично се влоши. Кръвоизливът подсказваше за скоршното настъпване на смъртта. Повика за опекуните си и до настъпването на дванадесетия час, който оповести царуването на нощта над земята, той сдържано им разказа всичко, което читателят е прочел до този момент. Младежът умря веднага след това.

Опекуните побързаха да предпазят мис Обри, но когато пристигнаха вече бе твърде късно. Лорд Рутвен бе изчезнал, а сестрата на Обри бе утолила жаждата на ВАМПИР!

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.